

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PRVOUKA

3.ročník

Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské
a informační gramotnosti.

ČÁSTI TĚLA KVETOUČÍCH ROSTLIN -KOŘEN,
STONEK, LIST.

Jejich druhy, funkce a jednotlivé části. Vyhledávání slov
v textu, doplňovací úkoly.

vl.znak: UM-ČaJS

Autor: Radka Krejčová 2013 ZŠ Rokytnice v O.h.

Části těla kvetoucích rostlin

Kořeny

Rostliny, které kolem sebe vidíme, mají obvykle kořeny v půdě. Kořeny rostlinu v půdě upevňují a přijímají vodu a živiny. Dřeviny mohou mít kořeny rostoucí do velké hloubky (borovice), či naopak rostoucí mělce pod povrchem (smrk). Byliny mají kořeny svazčité (obilí) či hlavní kořen s postranními kořeny (smetánka lékařská). Některé byliny mohou mít i další podzemní části, například cibuli (tulipán), oddenek (sasanka) či hlízu (brambor).

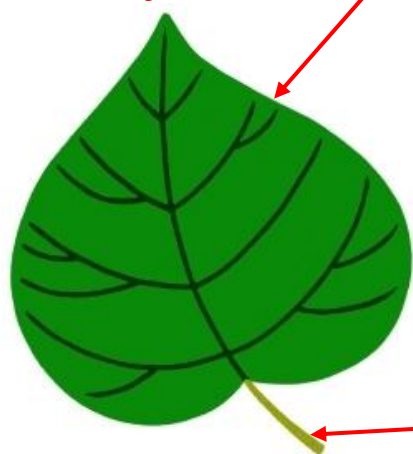
Stonek

Stonek je nadzemní část rostliny, která nese listy a květy. Stromy mají zdřevnatělý stonek, který se nazývá kmen. Je to dřevnatá nadzemní část stromu nesoucí větve. Některé dřeviny kmen nemají a rozvětvují se u země. Takovým dřevinám říkáme keře (růže šípková). Stonek bylin je naopak dužnatý. Můžeme jej rozdělit na tři druhy: stvol, lodyha a stéblo. Stvol je stonek bez listů (smetánka lékařská). Lodyha je stonek, na němž vyrůstají listy (slunečnice). Stéblo je dutý, článkovaný stonek s kolénky a s vyrůstajícími listy (ječmen).

Listy

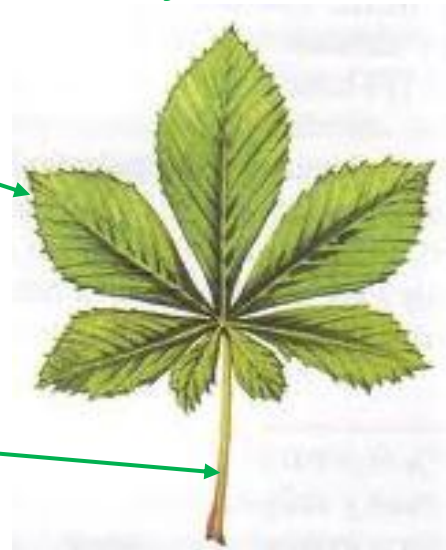
Listy stromů a keřů vyrůstají z větví. Listy bylin vyrůstají ze stonku nebo tvoří přízemní růžici. Zabezpečují dýchání a příjem slunečního světla nutného pro výživu rostlin. V našich podmínkách, kde se střídají čtyři roční období, u většiny rostlin listy na jaře raší, v létě jsou zelené a vyživují rostlinu, na podzim žloutnou a usychají (opadávají). Listy mají obvykle řapík a čepel. Jestliže čepel tvoří jediný list, jedná se o list jednoduchý (lípa). Listy, jejichž čepel se skládá z několika lístků, se nazývají listy složené (jírovec maďal). Listy, které nemají řapík a jejichž čepel přisedá přímo na stonek, se nazývají jednoduché přisedlé (pomněnka).

Jednoduchý list

List složený

čepel složená z více lístků

1. Přiřaď funkce ke správné části těla rostliny. Znázorni stejnou barvou.

KOŘEN
STONEK
LIST

Nese listy.
Upevňuje rostlinu.
Zabezpečuje dýchání.
Přijímá vodu a živiny.
Přijímá sluneční světlo.
Nese květy.

2. Vylušti z následujících přesmyček druhy podzemních částí rostliny nebo druhy kořenů. Uveď příklad rostliny:

NEKDEOD

Např. _____

ČISVAZTÝ

Např. _____

ZAHLÍ

Např. _____

LEBUCI

Např. _____

NÍHLAV

Např. _____

3. Spoj, co k sobě patří:

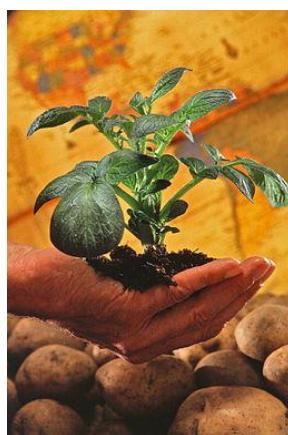
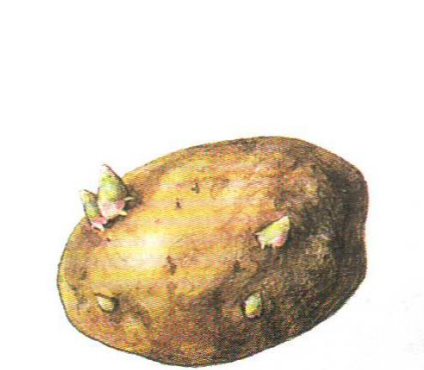
CIBULE

HLÍZA

ODDENEK

4. Správně poskládej větu a poté ji doplň:

☺ mají stonek, Stromy zdřevnatělý nazývá se který _____ .

☺ které u země, se Dřeviny, nazýváme rozvětvují _____ .

☺ bez Stonek je listů _____ .

☺ němž na Stonek, listy, vyrůstají nazývá se _____ .

☺ stonek článkovaný s kolénky Dutý jmenuje se _____ .

5. Nakresli příklady rostlin k jednotlivým druhům stonků:

STVOL

LODYHA

STÉBLO

6. Překresli symboly jednotlivých pojmů do vět tak, aby věty dávaly smysl:

Listy mají obvykle _____ a _____.

Jestliže čepel tvoří jediný list, jedná se o list _____.

Listy, jejichž čepel se skládá z několika lístků, se nazývají listy _____.

Listy, které nemají řapík a jejichž čepel přisedá přímo na stonek, se nazývají _____.

jednoduché přisedlé

jednoduchý

čepel

7. Správně pospoj jednotlivé pojmy k příslušným označeným částem listů:

jednoduchý list

list složený

řapík

čepel

listy jednoduché, přisedlé

čepel, složená z více lístků

ŘEŠENÍ:

1. Přiřaď funkce ke správné části těla rostliny. Znázorni stejnou barvou.

KOŘEN
STONEK
LIST

Nese listy.
Upevňuje rostlinu.
Zabezpečuje dýchání.
Přijímá vodu a živiny.
Přijímá sluneční světlo.
Nese květy.

2. Vylušti z následujících přesmyček jednotlivé druhy podzemních částí rostliny nebo druhy kořenů. Uveď příklad rostliny:

NEKDEOD

ODDENEK

Např. **sasanka hajní**

ČISVAZTÝ

SWAZČITÝ

Např. **obilí**

ZAHLÍ

HLÍZA

Např. **brambor**

LEBUCI

CIBULE

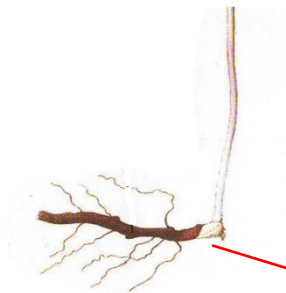
Např. **tulipán**

NÍHLAV

HLAVNÍ

Např. **smetánka lékařská**

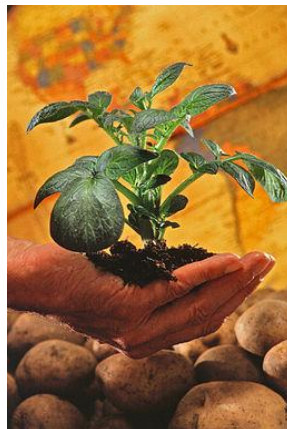
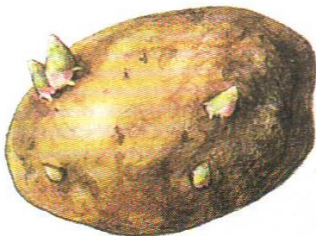
3. Spoj, co k sobě patří:

CIBULE

HLÍZA

ODDENEK

4. Správně poskládej větu a poté ji doplň:

- ☺ mají stonek Stromy, zdřevnatělý nazývá se který **kmen** .
Stromy mají zdřevnatělý stonek, který se nazývá kmen.
- ☺ které u země, se Dřeviny, nazýváme rozvětvují **keře** .
Dřeviny, které se rozvětvují u země, jsou keře.
- ☺ bez Stonek je listů **stvol** .
Stonek bez listů je stvol.
- ☺ němž na Stonek, listy, vyrůstají nazývá se **lodyha**.
Stonek, na němž vyrůstají listy, se nazývá lodyha.
- ☺ stonek článkovaný s kolénky Dutý jmenuje se **stéblo**.
Dutý článkovaný stonek s kolénky se jmenuje stéblo.

5. Nakresli příklady rostlin k jednotlivým druhům stonků:

Dle představivosti dětí.

6. Překresli symboly jednotlivých pojmů do vět tak, aby věty dávaly smysl:

Listy mají obvykle a .

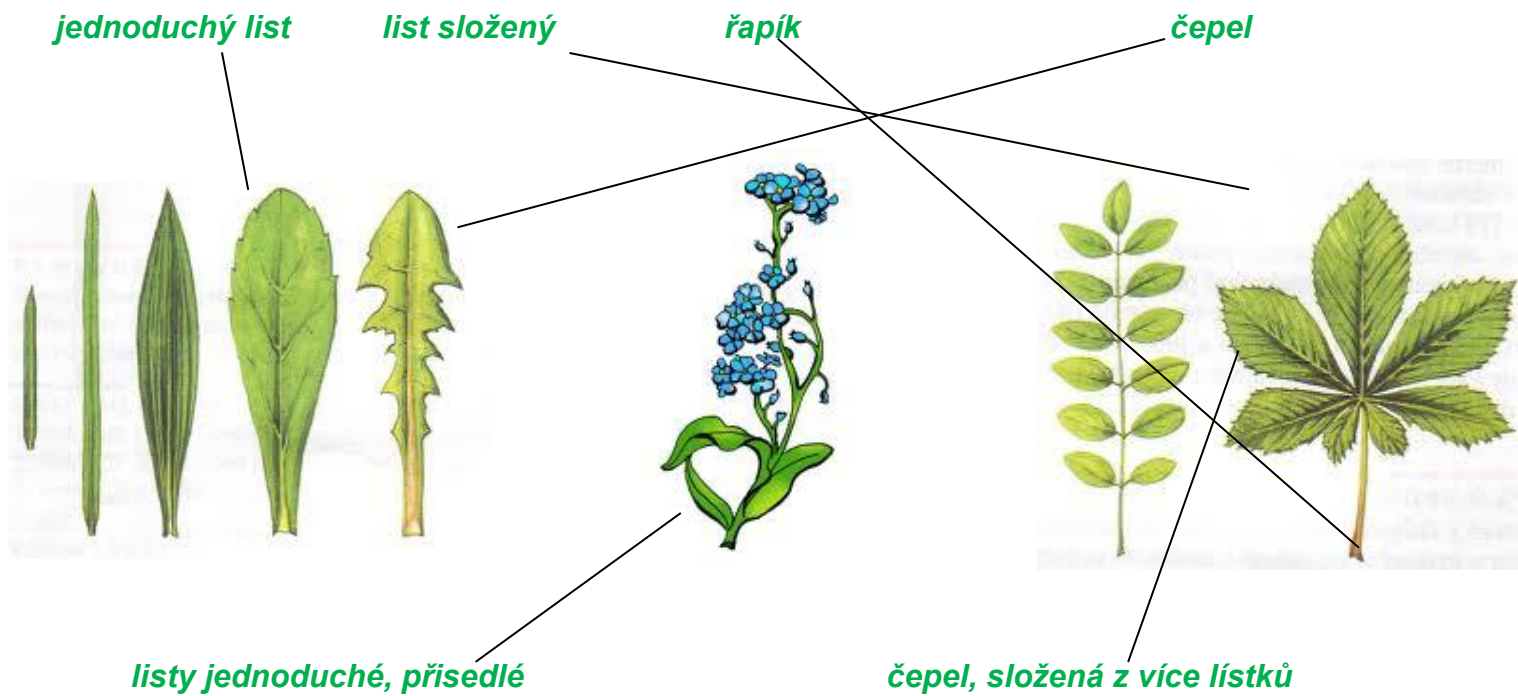

Jestliže čepel tvoří jediný list, jedná se o list

Listy, jejichž čepel se skládá z několika lístků, se nazývají listy .

Listy, které nemají řapík a jejichž čepel přisedá přímo na stonek, se nazývají .

7. Správně pospoj jednotlivé pojmy k příslušným označeným částem listů:

Použitá literatura, webové stránky:

- *Prvouka pro 3. ročník, II. díl. Nakladatelství Alter.*
- http://t3.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQbpBeQTlo7dNLS_2iCbam79Ti4653JEouxc4KLG6G5Z_AJfyQ6
- http://www.ped.muni.cz/wchem/sm/dp/davidova/www_zaci1/hliza.bmp
- http://www.ped.muni.cz/wchem/sm/dp/davidova/www_zaci1/oddenek.bmp
- http://nd01.jxs.cz/696/307/b56decbfd6_2322562_o2.jpg
- http://www.dekorace-jana.cz/fotky8348/fotos/_vyr_88tulipan-syte-cervený.jpg
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/1/12/Potato_plant.jpg/258px-Potato_plant.jpg
- http://t0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcTTk1AYdgb5cs5OkGC6lk_w5KYwHCksphoPktOb5CWKsb48RNN_
- <http://program.autiste.cz/images/aplikace/prirodoveda/rostliny/kvetiny/350x350/pomnenka.png>
- <http://files.zsstriteznl.webnode.cz/200000020-eeda0efd44/Znak.jpg>
- http://www.ped.muni.cz/wchem/sm/dp/davidova/www_zaci1/jednoduchy.bmp